

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนในกองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก และเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของนายทหารชั้นประทวน ในกองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก สรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.09 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 74.59 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 55.74 มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 54.92 และมีรายได้ประจำต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.00

ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.54$) โดยจำแนกรายด้านได้ดังนี้

ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ค่าตอบแทนที่ได้รับทำให้คุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น ($\bar{x} = 2.97$) เงินเดือนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 2.96$) เงินเดือนที่ได้รับเพียงพอใช้จ่ายในครอบครัว ($\bar{x} = 2.83$) ค่าตอบแทนที่ได้รับตรงตามความต้องการของท่าน ($\bar{x} = 2.77$) ท่านได้รับค่าตอบแทนเหมาะสมกับการทำงานล่วงเวลา ($\bar{x} = 2.61$) ตามลำดับ

ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ หน่วยงานมีการดูแลความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง ($\bar{x} = 3.87$) หน่วยงานของท่านมีการจัดทำ 5 ส. เป็นประจำ ($\bar{x} = 3.69$) สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติงานของท่าน ($\bar{x} = 3.63$) หน่วยงานของท่านมีการจัดสถานที่พักผ่อนอย่างเหมาะสม

เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องอินเทอร์เน็ต ศาลาเอนกประสงค์ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.62$) ตามลำดับ ส่วนสถานที่ปฏิบัติงานมีเครื่องมือสำนักงานอำนวยความสะดวกครบครัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$)

ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ($\bar{x} = 4.13$) หน่วยงานของท่านให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และความสามารถของกำลังพล ($\bar{x} = 3.81$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ หน่วยงานของท่านให้โอกาสกับท่านให้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.46$) ท่านมีโอกาสได้รับทราบวาทปฏิบัติงานได้ผลอย่างไร ($\bar{x} = 3.40$) หน่วยงานของท่านมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถสาขาต่างๆมาให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงานเป็นประจำ ($\bar{x} = 3.36$) ตามลำดับ

ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ท่านมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน ($\bar{x} = 4.04$) ท่านพอใจกับโอกาสก้าวหน้าในสายงานอาชีพ ($\bar{x} = 3.67$) ท่านพอใจต่อวิธีการเลื่อนตำแหน่งในการทำงาน ($\bar{x} = 3.54$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถได้ก้าวหน้าในการทำงานอย่างยุติธรรม ($\bar{x} = 3.48$) หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสบุคลากรสามารถนำวุฒิการศึกษา มาปรับตำแหน่ง หรือเลื่อนขั้นได้ ($\bar{x} = 3.13$) ตามลำดับ

ด้านการทำงานร่วมกัน

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ท่านมีโอกาสได้ร่วมงานหรือพัฒนาความสัมพันธ์ กับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.90$) ภายในหน่วยงานมีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.81$) ภายในหน่วยงานของท่านมีการแบ่งปันข้อมูลการทำงานซึ่งกันและกัน ($\bar{x} = 3.64$) ภายในหน่วยงานมีการจัดประชุมทุกเดือน เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 3.59$) ตามลำดับ ส่วนหน่วยงานของท่านมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$)

ด้านธรรมเนียมในองค์กร

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีกฎระเบียบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และเหมาะสม ($\bar{x} = 3.82$) เมื่อบุคคลากรกระทำความผิด ท่านจะได้รับการพิจารณาสอบสวนหรือถูกลงโทษด้วยความเป็นธรรม และยุติธรรม ($\bar{x} = 3.81$) ผู้บังคับบัญชาให้ความเสมอภาคต่อท่านและเพื่อนร่วมงานในการทำงาน ($\bar{x} = 3.73$) หน่วยงานของท่านมีการประเมินผลงานอย่างเป็นธรรม ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ ส่วนหน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.49$)

ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปริมาณงานที่ท่านต้องรับผิดชอบมีความเหมาะสมกับเวลาทำงาน ตามเวลาราชการ และท่านมีเวลาส่วนตัวให้กับบุคคลในครอบครัว หรือเพื่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.54$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ท่านได้รับสิทธิในการหยุดพักผ่อนในวันหยุดราชการอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.47$) ท่านมีความพึงพอใจกับจำนวนวันหยุดพักผ่อนของท่านที่ได้รับ ($\bar{x} = 3.36$) ไม่มีงานด่วนมารบกวนเวลาพักผ่อนของท่าน ($\bar{x} = 2.99$) ตามลำดับ

ด้านความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ท่านมีความเสียสละและยินดีที่จะมีส่วนร่วม ในการทำประโยชน์ให้กับสังคม ($\bar{x} = 4.18$) หน่วยงานของท่านได้ทำประโยชน์ให้กับสังคม จนเป็นที่ยอมรับจากสังคมส่วนรวม ($\bar{x} = 4.17$) หน่วยงานของท่านมีความพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ($\bar{x} = 4.09$) ท่านมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมต่างๆของ หน่วยงานของท่านที่เกี่ยวกับสังคม ($\bar{x} = 3.93$) บุคคลทั่วไปให้ความร่วมมือในกิจกรรมเพื่อสังคมที่หน่วยงานของท่านรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.71$) ตามลำดับ

ในส่วนของแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก สรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ
 - 1.1 ควรมีการนำเกณฑ์การประเมินผลงานที่เป็นธรรมและชัดเจน เพื่อนำเป็นเกณฑ์ในการจ่ายเงินค่าตอบแทน เบี้ยเลี้ยงต่างๆ รวมถึงการปรับเลื่อนตำแหน่ง
 - 1.2 ควรมีกองทุนให้กู้ยืมสำหรับนายทหารในระดับต่างๆ โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำ
2. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน
 - 2.1 ควรมีการดำเนินการจัดเวลาทำงานและเวลาหยุดให้สมดุล สำหรับบุคลากรทุกระดับ รวมถึงส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันของครอบครัวบุคลากร
3. ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน
 - 3.1 ควรมีเกณฑ์การวัดผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมเพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพิจารณาการปรับเลื่อนยศ
4. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย
 - 4.1 ควรมีการจัดทำกิจกรรม 5 ส. อย่างเป็นประจำ โดยให้นายทหารทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วม หรือร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดความสามัคคี และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมของส่วนรวม
5. ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร
 - 5.1 ควรมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาเพื่อให้นายทหารทุกระดับสามารถขอทุนเพื่อศึกษาต่อ หรือจัดส่งบุคลากรไปฝึกอบรมในด้านที่ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากรอยู่เสมอ
6. ด้านการทำงานร่วมกัน
 - 6.1 ควรมีการจัดทำแผนผังการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 6.2 ควรมีการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานเป็นประจำ
7. ด้านธรรมเนียมวินัยในองค์กร
 - 7.1 ควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ และบทลงโทษที่ชัดเจน แก่นายทหารทุกระดับโดยใช้กฎเดียวกัน
 - 7.2 ควรมีการพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารภายในหน่วย โดยนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้
8. ด้านความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
 - 8.1 ควรมีการนำบุคลากรในหน่วยงานออกไปช่วยเหลืองานสังคมอยู่ตลอดเวลา

อภิปรายผล

ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าค่าตอบแทนที่ได้รับทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เงินเดือนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เงินเดือนที่ได้รับเพียงพอใช้จ่ายในครอบครัว ค่าตอบแทนที่ได้รับตรงตามความต้องการ และได้รับค่าตอบแทนเหมาะสมกับการทำงานล่วงเวลาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของคัมมิงส์ และวอร์เลย์ (Cummings & Worley, 1997 : 301 – 303 อ้างถึงใน เอกกรินทร์ ดาบทอง, 2549 : 14) กล่าวว่า ผลตอบแทน (Adequate) เป็นการได้รับรายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอและสอดคล้องกับมาตรฐานสังคม พนักงานรู้สึกถึงความเหมาะสมและเป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากงานอื่นๆ ที่มีระดับการปฏิบัติงานคล้ายกัน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ คูเปอร์ (Cooper, 1958 : 31-33) มีความเห็นว่าการต้องการในการทำงานเป็นสิ่งจูงใจให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจในการทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน สิ่งจูงใจนั้นจะเกิดจากภายในหรือภายนอกตัวบุคคลก็ได้ ดังนั้นในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานย่อมต้องการสิ่งจูงใจต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของตนซึ่งมีองค์ประกอบ การได้ทำงานที่เขาสนใจ มีอุปกรณ์ที่ดีสำหรับการทำงาน มีค่าจ้างเงินเดือนที่ยุติธรรม มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน สภาพการทำงานที่ดี รวมทั้งชั่วโมงการทำงานและสถานที่ที่เหมาะสม อีกทั้งความสะดวกในการไปกลับ รวมทั้งสวัสดิการอื่น ๆ และ การทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาที่เข้าใจในการควบคุม การปกครองและโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นคนที่เขายกย่องนับถือ รวมทั้งยังมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกับผลการวิจัยของ อลิษ เหล่ารอด (2553) ที่ได้ทำการศึกษาคูณภาพชีวิตการทำงานของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดทหารบกเพชรบุรี พบว่ามีความเห็นด้วยกับคุณภาพชีวิตการทำงานในด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าหน่วยงานมีการดูแลความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง มีการจัดทำ 5 ส. เป็นประจำ สร้างสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติงาน และหน่วยงานมีการจัดสถานที่พักผ่อนอย่างเหมาะสม เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องอินเทอร์เน็ต ศาลาเอนกประสงค์ เป็นต้น อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทวินทร์ ศิริปัญญาชนะ (2547) ที่ได้ทำการศึกษาคูณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอบึงสามพัน

เกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ด้านที่พักอาศัยจะมีระดับความคิดเห็น โดยหน่วยที่มีที่พักบรรยากาศน่าอยู่ มีความเป็นธรรมชาติและร่มรื่นมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของวอลตัน (Walton) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย (Safe and Healthy Environment) เป็นการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งรวมถึงการออกแบบและการจัดโรงงาน การติดตั้งเครื่องมือ เครื่องใช้ในโรงงาน และการจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ วัสดุพิษ และอื่น ๆ ตลอดจนการติดต่อสื่อสารในโรงงาน โดยต้องอาศัยเทคนิคต่าง ๆ หลายประการในการจัดสภาพการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดบริการต่าง ๆ จำเป็นและช่วยให้เกิดสภาพการปฏิบัติงานที่ดีและปลอดภัย รวมถึงสุขภาพกายและสุขภาพจิตด้วย และเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของคัมมิงส์ และวอร์เลย์ (Cummings & Worley, 1997 : 301 – 303 อ้างถึงในเอกรินทร์ ดาบทอง, 2549 : 14) ที่กล่าวว่าความปลอดภัยในการทำงาน (Safe and Healthy Environment) เป็นการทำพนักงานได้ปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สถานที่ทำงานไม่เสี่ยงอันตรายและไม่ได้ส่งผลเสียต่อสุขภาพ

ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าหน่วยงานมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หน่วยงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และความสามารถของกำลังพล อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของวอลตัน (Walton) ที่กล่าวว่าการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร (Development of Human Capacities) เป็นงานที่ต้องเป็นงานที่เปิดโอกาสให้ใช้ทักษะอย่างกว้างขวาง มีอิสระในการทำงานและควบคุมตนเองได้ มีโอกาสรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน มีโอกาสร่วมวางแผน หรือตัดสินใจในงานด้วย การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่องค์กรต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลา เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาการด้านความรู้อย่างต่อเนื่อง เพราะสภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งยังเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การบริหารในองค์กรต่างๆ จึงต้องเน้นที่ความรู้ ความชำนาญ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งการที่จะนำความรู้ เทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ ในองค์กร เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาบุคลากรก่อนเพื่อรองรับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ นั้น โดยการใช้กระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการฝึกอบรม การสอนงาน การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน การพัฒนาทรัพยากรตนเองของบุคลากร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการเพิ่มพูน ทักษะความรู้ความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับความต้องการด้านการจ้างงานของประเทศ โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือการพัฒนาบุคคลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงานในการปฏิบัติ สร้างความตื่นตัวให้กับพนักงานที่จะ

พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สร้างทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและงาน มีความรับผิดชอบ ตลอดจนมีความพร้อมในการรับตำแหน่งใหม่ที่จะก้าวหน้าต่อไป และเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของคัมมิงส์ และวอร์เลย์ (Cummings & Worley, 1997 : 301 – 303 อ้างถึงในเอกรินทร์ ดาบทอง, 2549 : 14) ที่กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน (Development of Human Capacities) เป็นงานที่ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนเองจากงานที่ทำโดยพิจารณาจากลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ งานที่ผู้ปฏิบัติมีความเป็นตัวของตัวเองในการทำงาน งานที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญ งานที่ได้ใช้ทักษะและความสามารถหลากหลาย งานที่มีความท้าทาย และงานที่ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน

ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่ามี ความมั่นคงในหน้าที่การงาน พอใจกับโอกาสก้าวหน้าในสายงานอาชีพ และพอใจต่อวิธีการเลื่อนตำแหน่งในการทำงาน อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของวอลตัน (Walton) ที่กล่าวว่า ความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน (Growth and Security) มนุษย์ทุกคนต้องการโอกาส ความก้าวหน้าในชีวิตหรือการพัฒนาเติบโตในความต้องการของบุคคลนั้นอาจมีความแตกต่างของระดับความต้องการ เนื่องจากสภาพความต้องการของแต่ละบุคคลย่อมไม่เหมือนกันทั้งนี้ โดยทั่วไปบุคคลมักจะมีความต้องการสิ่งต่อไปนี้เป็น คือ โอกาสที่จะก้าวหน้าในการงาน ความมั่นคงในการทำงาน มีสภาพการทำงานที่ดี มีผู้บังคับบัญชาที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในการปกครอง ได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม ได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม ได้งานที่เหมาะสมหรือที่ชอบที่สนใจ ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย วิธีการในการปฏิบัติงาน ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และความมั่นคงในการทำงานนั้นเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งหากบุคลากรในองค์กรนั้นได้รับความเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงในการทำงานแล้ว ก็จะมีความต้องการที่จะอยู่กับองค์กร หรือทำงานไปจนกระทั่งเกษียณอายุ หากบุคคลนั้นไม่ได้รับความเจริญก้าวหน้า ความคิดในการเปลี่ยนงานย่อมเกิดขึ้นในบุคคลนั้นๆ การที่บุคคลจะเจริญก้าวหน้าหรือไม่นั้น การได้รับการเลื่อนตำแหน่งจะเป็นทางหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งควรมีหลักเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่งที่ชัดเจนและเป็นธรรม รวมทั้งสามารถอธิบาย ให้พนักงานในองค์กรเข้าใจได้เป็นอย่างดี งานที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับมอบหมายมีผลต่อการคงไว้ซึ่งความสามารถของตนเอง และมีแนวทางหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น เปิดโอกาสให้ใช้ทักษะที่ก้าวหน้า มีความมั่นคงในการจ้างงานและรายได้ และเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของคัมมิงส์ และวอร์เลย์ (Cummings & Worley, 1997 : 301 – 303 อ้างถึงในเอกรินทร์ ดาบทอง, 2549 : 14) ที่กล่าวว่า ความก้าวหน้าและความมั่นคง (Growth and Security) เป็นงานที่พนักงาน มีโอกาสที่จะก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน มีโอกาสได้พัฒนาความรู้

ความสามารถและความรู้สึกของพนักงานว่าสามารถทำงานอยู่ต่อไปได้ และไม่ได้ถูกไล่ออกจากงานโดยปราศจากความผิด

ด้านการทำงานร่วมกัน

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าการมีโอกาสได้ร่วมงานหรือพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ ภายในหน่วยงานมีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายในหน่วยงานมีการแบ่งปันข้อมูลการทำงานซึ่งกันและกัน มีการจัดประชุมทุกเดือนเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของวอลตัน (Walton) ที่กล่าวว่าการทำงานร่วมกัน (Social Integration) เป็นการมีส่วนร่วมในเชิงสังคมแต่ละคนมีส่วนร่วมสังคมในองค์กร ไม่ว่าจะในแง่เป้าหมายขององค์กร ค่านิยม รับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในองค์กรนั้นๆ มีการรับรู้ว่าคุณค่าแต่ละคนเป็นส่วนสำคัญขององค์กร และมีส่วนในความสำเร็จขององค์กร รวมทั้งความล้มเหลวขององค์กรด้วย จะเห็นได้ว่าจะมีลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการรับรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งความสัมพันธ์ในองค์กรจะมีสองลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นทางการ (Formal) และไม่เป็นทางการ (Informal) กรณีรูปแบบความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ (Formal) โครงสร้างตลอดจนกฎข้อบังคับต่าง ๆ จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบของความสัมพันธ์อยู่แล้ว ส่วนรูปแบบความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการ (Informal) ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเป็นตัวชี้ว่าองค์กรมีการบูรณาการทางสังคมหรือไม่ การที่ผู้ปฏิบัติเห็นว่าตนเองมีคุณค่า สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จมีการยอมรับและร่วมมือกันทำงานด้วยดี เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานปลอดภัยจากอคติในการทำงานมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเปิดเผย และสนับสนุนเกื้อกูลกันและกันทั้งในแนวราบและแนวตั้งและเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของคัมมิงส์ และวอร์เลย์ (Cummings & Worley, 1997 : 301 – 303 อ้างถึงในเอกรินทร์ ดาบทอง, 2549 : 14) ที่กล่าวว่าสังคมสัมพันธ์ (Social Integration) เป็นการที่ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาส มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างอิสระโดยปราศจากอคติ ที่ทำงานมีบรรยากาศของความเป็นมิตร การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปฏิบัติงานทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีความอบอุ่นเอื้ออาทรปราศจากการแบ่งแยกเป็นหมู่เหล่า

ด้านธรรมณูญในองค์กร

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าหน่วยงานมีกฎระเบียบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเหมาะสม เมื่อบุคคลากรกระทำความผิดจะได้รับการพิจารณาสอบสวนหรือถูกลงโทษด้วยความเป็นธรรม และยุติธรรม ผู้บังคับบัญชาให้ความเสมอภาคกับทุกคนในการทำงาน มีการประเมินผลงานอย่างเป็นธรรม อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของวอลตัน (Walton) ที่กล่าวว่าธรรมณูญในองค์กร (Constitutionalism) เป็นการบริหารจัดการที่ให้เจ้าหน้าที่ได้มีสิทธิปฏิบัติตามขอบเขต

ที่ได้รับมอบหมาย และแสดงออกในสิทธิซึ่งกันและกัน หรือกำหนดแนวทางในการทำงานร่วมกัน ซึ่งพิจารณาจากสิทธิในการปกป้องข้อมูลเฉพาะตน การมีอิสระในการพูดเกี่ยวกับตนเอง การปฏิบัติงาน ความเสมอภาคในเรื่องกฎระเบียบ ค่าตอบแทน และความมั่นคงในงาน การเคารพต่อความเป็นมนุษย์ ลักษณะการทำงานที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งได้แก่ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมในองค์กรจะต้องเคารพในชีวิตส่วนตัวของแต่ละคน ความเป็นธรรมในการพิจารณาและให้ผลตอบแทน รวมทั้งโอกาสที่แต่ละคนจะได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นอย่างเปิดเผย คือ มีเสรีภาพในการพูด มีความเสมอภาค และมีการปกครองด้วยระเบียบข้อบังคับภายใต้กฎหมายที่ถูกต้อง วัฒนธรรม (Culture) ถือได้ว่าเป็น รูปแบบของพฤติกรรมซึ่งกำหนดความเชื่อถือ ค่านิยม ของสมาชิกร่วมกัน วัฒนธรรมจะเกิดจาก สิ่งที่ถูกคลุคลุท ทำและคิด ภายในองค์กรหนึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การส่งความรู้ ความเชื่อ และรูปแบบของพฤติกรรมในช่วงเวลาหนึ่ง

ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าการได้รับสิทธิในการหยุดพักผ่อนในวันหยุดราชการอย่างเพียงพอ ไม่มีงานด่วนมารบกวนเวลาพักผ่อน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของวอลตัน (Walton) ที่กล่าวว่า ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน (The Life Space) โดยในการทำงานควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ชีวิตในบทบาทอื่นบ้างนอกจากการทำงาน ต้องไม่ได้รับความเครียดกับการทำงานมากเกินไป มีโอกาสในการพักผ่อนและใช้ชีวิตส่วนตัวอย่างเพียงพอ การทำงานของบุคคลหนึ่งควรมีความสมดุลกับบทบาทชีวิตของบุคคลนั้น ซึ่งควรมีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างเวลาสำหรับการทำงาน และเวลาสำหรับส่วนตัวหรือครอบครัว การทำงานถือว่าเป็นส่วนสำคัญของมนุษย์ แต่สิ่งที่ควรคำนึงอย่างมากคือการจัดสรรเวลาการแบ่งเวลาในการทำงาน และเวลาสำหรับครอบครัว เพราะคนบางคนทุ่มเทในการทำงานโดยทอดทิ้งส่วนอื่น ไปหมด ทำให้การทำงานกลายเป็นภัยที่บั่นทอนชีวิตของตนเองโดยไม่จำเป็น ดังนั้นเราควรจัดแบ่งเวลาและใช้ชีวิตให้เหมาะสมและอย่างคุ้มค่า การทำงานในองค์กรจึงมิได้เป็นเพียงปัจจัยเดียวในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนย่อมต้องการเวลาส่วนตัว นอกจากเวลาทำงาน ทุกคนต้องการเวลาพักผ่อนของตัวเอง การพักผ่อนจะทำให้คลายเครียด หายเหนื่อย รู้สึกสดชื่น ทำให้คนที่กำลังรู้สึกเบื่อได้ฟื้นฟูภาวะของความรู้สึกเบื่อได้ชั่วคราว เมื่อกลับเข้าทำงานจะส่งผลดีต่อองค์กร

ด้านความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

นายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นว่าการมีความเสียสละและยินดีที่จะมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้กับสังคม หน่วยงานได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมจนเป็นที่ยอมรับจากสังคมส่วนร่วม มีความพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม การได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ อลิซ เหล่ารอด (2553) ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของนายทหารชั้นประทวนจังหวัดทหารบกเพชรบุรี พบว่านายทหาร ชั้นประทวนมีความเห็นด้วยกับคุณภาพชีวิตการทำงานในด้านความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคมในระดับค่อนข้างสูงเป็นลำดับแรก สอดคล้องกับแนวคิดของวอลตัน (Walton) ที่กล่าวว่า ความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม (Social Relevance) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินไปในลักษณะที่ได้รับผิดชอบต่อสังคม เปิดโอกาสให้สมาชิกได้รับรู้และมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งก่อให้เกิดการเพิ่มพูนคุณค่า ความสำคัญของงานและอาชีพของ ผู้ปฏิบัติงาน คนเรานอกจากจะทำอะไรเพื่อตัวเอง เพื่อครอบครัวแล้วยังจำเป็นต้องทำอะไร หรือประโยชน์ให้ผู้อื่นด้วยเช่นกัน ในส่วนหนึ่งของชีวิตคนเราต้องรู้จักทำประโยชน์ต่อส่วนรวมบ้าง รู้จักเสียสละเวลา หรือสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์แก่สังคม จึงจะทำให้ชีวิตคนเรานั้นมีคุณค่าลักษณะกิจกรรมขององค์กรที่ดำเนินไปในลักษณะที่ได้รับผิดชอบต่อสังคมจะก่อให้เกิดคุณค่าความสำคัญของงาน และวิชาชีพในกลุ่มผู้ปฏิบัติ เช่น ความรู้สึกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่รับรู้ ว่า องค์กรของตนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่างๆ เมื่อบุคคลรู้ว่า งานที่ตนเองปฏิบัติอยู่มีคุณค่า ก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลทำงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ดังนั้นการคำนึงถึงประโยชน์และความต้องการของสังคมนั้น เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนควรจะมี และแท้จริงแล้วมนุษย์ก็มีความต้องการที่จะบริการหรือให้ประโยชน์แก่สังคมด้วย เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคมและรู้สึกชีวิตของตนมีคุณค่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ องค์กรควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเงินเดือนให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เพียงพอกับการใช้จ่ายในครอบครัว และเหมาะสมกับการทำงานล่วงเวลาของนายทหารชั้นประทวนเป็นสำคัญ

ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย องค์กรควรรักษาการดูแลความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง การจัดทำ 5 ส. เป็นประจำ การสร้างสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติงาน และการจัดสถานที่พักผ่อนอย่างเหมาะสม เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องอินเทอร์เน็ต ศาลาเอนกประสงค์ เป็นต้น ส่วนสิ่งที่องค์กรต้องมีการพัฒนานั้นเป็นเรื่องการมีเครื่องมือสำนักงานอำนวยความสะดวกครบครัน

ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร องค์กรควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีการพัฒนาความรู้และความสามารถของกำลังพล และองค์กรควรมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถสาขาต่างๆ มาให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงานเป็นประจำเพื่อให้เกิดความรู้ที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน องค์กรควรให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถได้ก้าวหน้าในการทำงานอย่างยุติธรรม เปิดโอกาสให้นายทหารชั้นประทวนสามารถนำวุฒิการศึกษามาปรับตำแหน่ง หรือเลื่อนขั้นได้ตลอดเวลา

ด้านการทำงานร่วมกัน องค์กรควรลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน เพื่อทำให้เกิดการทำงานที่รวดเร็ว และได้ผลสัมฤทธิ์ในการทำงานที่ดีขึ้น

ด้านธรรมเนียมในองค์กร องค์กรควรให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดแนวทางในการบริหารจัดการใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน องค์กรควรให้สิทธิในการหยุดพักผ่อนในวันหยุดราชการอย่างเพียงพอ และเมื่อนอกเหนือเวลางานไม่ควรมีงานด่วนมารบกวนเวลาพักผ่อนของบุคลากร เป็นต้น

ด้านความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม องค์กรควรให้ความสำคัญกับการทำประโยชน์ให้กับสังคมอยู่ตลอดเวลา เพื่อสร้างประโยชน์ และภาพลักษณ์ที่ดีกับสังคมต่อไป

2. เพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน ในพื้นที่อื่น เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกับมีความสอดคล้องกัน หรือแตกต่างจากแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลกอย่างไร

2.2 ควรทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นด้านที่นายทหารชั้นประทวนเกิดความไม่แน่ใจกับสิ่งที่ได้รับในปัจจุบัน เพื่อนำไปหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป